

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула звернення щодо оподаткування окремого виду доходу і в межах компетенції повідомляє, що відповідь надається з урахуванням фактичних обставин, викладених у зверненні.

Відносини у сфері страхування регулюються Законом України від 07 березня 1996 року № 85/96-ВР «Про страхування» (далі – Закон № 85), відповідно до ст. 19 якого грошові зобов'язання сторін за договорами страхування життя, за їх згодою, можуть бути визначені як у національній валюті України, так і у іноземній валюті або розрахункових величинах, що визначають фактичний розмір зобов'язань страховика на дату виникнення або виконання цих зобов'язань.

Страхова виплата здійснюється тією валютою, яка передбачена договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

При цьому страхова виплата – це грошова сума, яка виплачується страховиком відповідно до умов договору страхування при настанні страхового випадку (ст. 9 Закону № 85).

Разом з тим ст. 533 Цивільного кодексу України передбачено, що грошове зобов'язання має бути виконане у гривнях.

Якщо у зобов'язанні визначено грошовий еквівалент в іноземній валюті, сума, що підлягає сплаті у гривнях, визначається за офіційним курсом відповідної валюти на день платежу, якщо інший порядок її визначення не встановлений договором або законом чи іншим нормативно-правовим актом.

Оподаткування доходів фізичних осіб регулюється розділом IV Кодексу, згідно з п.п. 164.2.15 п. 164.2 ст. 164 якого до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включається, зокрема, сума страхових виплат, що сплачуються такому платнику за договорами довгострокового страхування життя у випадках та розмірах, визначених п.п. 170.8.2 п. 170.8 ст. 170 Кодексу.

Договір довгострокового страхування життя – це договір страхування життя строком на п'ять і більше років, який передбачає страхову виплату одноразово або у вигляді анuitету, якщо застрахована особа дожила до закінчення терміну дії договору страхування чи події, передбаченої у договорі страхування, або досягла віку, визначеного договором. Такий договір не може передбачати часткових виплат протягом перших п'яти років його дії, крім тих, що здійснюються у разі настання страхових випадків, пов'язаних із смертю чи хворобою застрахованої особи або нещасним випадком, що призвело до встановлення застрахованій особі інвалідності I або II групи чи встановлення інвалідності особі, яка не досягла вісімнадцятирічного віку. При цьому платник податку - роботодавець не може бути вигодонабувачем за такими договорами страхування життя (п.п. 14.1.52 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Особливості оподаткування доходів, отриманих, зокрема, за договорами довгострокового страхування життя, передбачено п. 170.8 ст. 170 Кодексу, відповідно до п.п. «а» п.п. 170.8.2 якого податковий агент утримує та сплачує (перераховує) до бюджету податок за ставкою 18 відс., визначеною у п. 167.1

ст. 167 Кодексу, з 60 відсотків суми одноразової страхової виплати за договором довгострокового страхування життя у разі досягнення застрахованою особою певного віку, обумовленого у такому страховому договорі, чи її доживання до закінчення строку такого договору.

Якщо вигодонабувач є страхувальником за договором, оподаткуванню підлягає величина перевищення страхової виплати над сумою внесених страхових платежів за правилами оподаткування доходів від розміщення коштів на депозитних рахунках.

При цьому правила оподаткування доходів від розміщення коштів на депозитних рахунках визначені п. 170.4 ст. 170 Кодексу, згідно з п.п. 170.4.1 п. 170.4 ст. 170 якого податковим агентом платника податку під час нарахування на його користь доходів у вигляді процентів є особа, яка здійснює таке нарахування.

Доходи, зазначені у п.п. 170.4.1 п. 170.4 ст. 170 Кодексу, остаточно оподатковуються податковим агентом під час їх нарахування.

Також вказаний дохід є об'єктом оподаткування військовим збором (п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Враховуючи викладене, у разі якщо страховою компанією виплачується страхувальнику, який є вигодонабувачем, дохід у вигляді одноразової страхової виплати за договором довгострокового страхування життя, то оподаткуванню підлягає 60 відсотків суми величини перевищення страхової виплати над сумою внесених страхових платежів.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.